

18/07/2024

077-5006206

052-6885006

פיצוי כספי לעצור באיזוק אלקטרוני שזוכה במשפטו

מזה מספר שנים נעשה בישראל שימוש באזיקים אלקטרוניים במסגרת שחרור בערובה של חשודים ונאשמים. במסגרת ההליך המשפטי הם צפויים לשהות זמן לא מועט במעצר בית בפיקוח אלקטרוני עוד בטרם הוכרעה אשמתם. בהתאם לסעיף 80 לחוק העונשין, במידה ואדם שהה במעצר מאחורי סורג ובריא ולבסוף זוכה בדינו, ניתן בכפוף לתנאים מסוימים, לפצות אותו. אך האם הדבר נכון גם לאדם אשר שהה במעצר בית בפיקוח של איזוק אלקטרוני? עו"ד אסף דוק מסביר.

על פי סעיף 80א לחוק העונשין הנוגע להוצאות ההגנה מאוצר המדינה, במשפט שבסופו לא מצא בית המשפט יסוד להאשמת הנאשם, או שמצא נסיבות אחרות המצדיקות זאת – בסמכות בית המשפט להורות שישולם מאוצר המדינה פיצוי לנאשם בגין מאסרו או מעצרו והוצאות הגנתו, שנגרמו עקב האשמת השווא בעניינו.

מסעיף זה עולה, כפי שפרשו זאת בתי המשפט, שאדם שנעצר יפוצה על ידי המדינה משני טעמים:

טעם ראשון – חוסר יסוד להאשמה: בית המשפט יבחן האם תובע סביר שהיה בוחן את תיק החקירה לפי הראיות והמידע שהופיעו בהם, היה מוצא יסוד להאשמה של החשוד, או לא. אין לבחון זאת בצורה של חוכמה בדיעבד לאחר שמיעת כלל העדויות – אלא רק לפי מה שמופיע בתיק החקירה. במידה ויעלה שתובע סביר לא היה מוצא יסוד להאשמה על סמך תיק החקירה, קיימת עילה לפיצוי האדם ששהה במעצר.

טעם שני – נסיבות המצדיקות פיצוי: במידה ובית המשפט מוצא שהמעצר גרם לנאשם נזק המצדיק קבלת פיצוי, בסמכות בית המשפט לפסוק לשלם לו פיצוי מאוצר המדינה. כפי שעולה מסעיף החוק, אכן קיימת אפשרות לקבלת פיצוי עבור שהייה "לא מוצדקת" במעצר או במאסר. אמנם נשאלת השאלה האם גם מעצר עם איזוק אלקטרוני מצדיקה קבלת פיצוי, במידה ולא נמצאה אשמה?

האם מעצר בית בפיקוח אלקטרוני שווה ערך למעצר רגיל מאחורי סורג ובריא?

על סמך סעיף 80 לחוק העונשין, ונוכח זיכויים מכתב האישום שהוגש כנגדם, שלושה מבקשים הגישו בקשה לקבלת פיצויים בגין תקופה בה שהו במעצר בית בפיקוח אלקטרוני, וכן בגין ההוצאות של ניהול הגנתם. הבקשה הובאה לפתחו של בית משפט השלום ברחובות, בצ"א 17-2579503.

בית המשפט דן בבקשתם וציין שאין דין מעצר בית כמעצר רגיל מאחורי סורג ובריא. שכן במעצר רגיל, חירותו של העצור נשללת בצורה כמעט מוחלטת, הוא אינו יכול לעבוד, להיפגש עם משפחתו ורעיו לפי רצונו ואף רצונותיו הבסיסיים ביותר נמצאים תחת הגבלה ופיקוח. במעצר בית, החשוד או הנאשם יכול לפגוש בחבריו או משפחתו, לצאת לעבוד, לישון במיטתו, לעסוק בענייניו, ועוד. אי לכך, לא ניתן להרחיב את סעיף החוק לכך שגם עבור ימי מעצר בית יתקבל פיצוי. לעומת זאת, מעצר בית המלווה בפיקוח איזוק אלקטרוני, נכנס תחת הקטגוריה של מעצר.

כך מגדיר סעיף 22 ב' לחוק העונשין את סוגיית האיזוק האלקטרוני: בית המשפט רשאי להורות שניתן לקיים את המעצר במקום שיקבע, כאשר העצור מצוי תחת פיקוח אלקטרוני. כך, בניגוד למעצר בית ללא פיקוח אלקטרוני הנחשב כחלופת מעצר, מעצר בית עם פיקוח אלקטרוני נחשב כמעצר לכל דבר, על כל המשתמע מכך. לאדם האזוק באזיק אלקטרוני אסור לצאת לעבוד, וחלות עליו עוד מספר הגבלות אשר הופכות את שהותו לקשה יותר ממעצר בית ללא פיקוח אלקטרוני, אם כי לא קשה כמעצר מאחורי סורג ובריא. היותו והעצור מפוקח על ידי שירות בתי הסוהר – דבר אשר לא קיים במעצר בית ללא איזוק אלקטרוני – מעידה על כך שאכן

18/07/2024

077-5006206

052-6885006

ניתן להחשיב ימי מעצר בית עם פיקוח אלקטרוני, כימי מעצר רגילים, עבור מטרת פסיקת פיצויים. לכן, **בית המשפט קבע שהמבקשים זכאים לפיצויים אשר חושבו בהתאם לסך הימים שכל אחד מהם ישב במעצר באיזוק אלקטרוני ועל פי השכר הממוצע במשק.**

בכך, בית המשפט התווה את הנורמה לפיה פיקוח באמצעות איזוק אלקטרוני אכן נחשב לאמצעי המגביל את חירותו של חשוד או נאשם באופן מהותי, ואדם אשר סבל מעונש כזה מבלי שנמצאה לבסוף אשמה בעניינו, אכן זכאי לפיצויים מטעם המדינה.

שהית במעצר בית בפיקוח אלקטרוני ומשפטן הסתיים בזיכוי?

לעומת מעצר בית תחת פיקוח של קרובי משפחה הנחשב לחלופת מעצר, מעצר בית תחת פיקוח של איזוק אלקטרוני נחשב כמעצר של ממש כיוון שהעצור נמצא תחת פיקוח של שירות בתי הסוהר, ממש כמו במעצר רגיל. העצור מוגבל לביתו, מנותר, ואינו יכול לצאת לעבוד, דבר אשר פוגע בו מבחינה כלכלית ונפשית. אי לכך, במידה והיית נתון למעצר בית ולאייזוק אלקטרוני ומשפטן הסתיים בזיכוי, עליך ליצור קשר עם עורך דין פלילי אשר יאבק על זכותך לזכות בפיצויים מטעם המדינה עבור הנזק הנפשי והכלכלי שנגרם לך, על לא עוול בכפך. אל תוותר על זכות זו – המגיעה לך על פי חוק.

משרדנו עוסק בייצוג נאשמים בפלילים מזה תקופה ארוכה ושומר נאמנה על הזכויות והאינטרסים שלהם תוך לחימה עיקשת, רציפה ובלתי מתפשרת בגורמים השונים עד לכיבוש היעד לשביעות רצונם. במידה ואתה עומד בפני משפט פלילי פנה ללא דיחוי להתייעצות עימנו בטלפון **052-6885006** או השאר פרטים ונשמח לסייע ולהציע לך מענה ופתרונות מקצועיים בהתאמה אישית. הפניה אינה כרוכה בהתחייבות כל שהיא מצדך. סודיות מלאה מובטחת.